

Gemeinde
Ralbitz-Rosenthal

Gmejnska nowina Ralbicy - Róžant

31. lětnik / 1. wudaće

Hamtske łopjeno

pražnik 2020

26.6.2020

www.ralbitz-rosenthal.de

gemeinde@ralbitz-rosenthal.de

Foto: Dieter Šuster

Tež hdyž nas wuwica a podawki wobwliwuja, minu so počasy w stajnym rytmysu. Tak móža wobydlerjo łazka wot meje tutu młodu swójbow kołpow na wjesnym haće wobdziwać.

Wobzamknjenja gmeinskeje rady Ralbicy-Róžant

Na posedženju gmeinskeje rady dnja 18.6.2020 su so scěhowace wobzamknjenja schwalili:

Wobzamknjenje čo. 11-06/2020

Wobzamknjenje k zapodatym znapřećiwnjenjam přećiwo hospodarskemu planej – dypk 1

Wobzamknjenje čo. 12-06/2020

Wobzamknjenje k zapodatym znapřećiwnjenjam přećiwo hospodarskemu planej – dypk 2

Wobzamknjenje čo. 13-06/2020

Wobzamknjenje k zapodatym znapřećiwnjenjam přećiwo hospodarskemu planej – dypk 3

Wobzamknjenje čo. 14-06/2020

Wobzamknjenje hospodarskeho plana

Dohlad do protokola resp. wobzamknjenjow zjawneho posedženja w cyłym wobjimje je w času rěčnych hodžin gmeinskeho zarjada móžny.

Hubertus Ryčer, wjesnjanosta

Přichodna zhromadźizna techniskeho wuběrka wotměje so štwórtk, dnja 2.7.2020 we 18.00 hodž. w sydarni Ralbičanskeje šule. Dnjowy porjad so přez městne wuwěški wozjewi.

Přichodne posedženje gmeinskeje rady gmejny Ralbicy-Róžant wotměje so štwórtk, dnja 23.07.2020 we 18.00 hodž. w sydarni Ralbičanskeje šule. Dnjowy porjad so přez městne wuwěški wozjewi.

<p>Rěčne hodžiny gmeinskeho zarjada w Róžeńce: wutoru a štwórtk: 14.00–18.00 hodž.</p> <p>Rěčne hodžiny wjesnjanosty: po dorěčenju štwórtk: 15.00–18.00 hodž.</p> <p>Přełożowanje serbskeho wudaća gmeinskeje nowiny so wot Swobodneho stata Sakskeje spěchuje.</p>	<p><u>Nuzowe čisła</u></p> <table border="1"> <tr><td>milina</td><td>ENSO Netz GmbH 0351/50178881</td></tr> <tr><td>woda</td><td>Ewag Kamenz 03578/377377</td></tr> <tr><td>płun</td><td>EVSE Wittichenau 035725/7410</td></tr> <tr><td>wopłóčki</td><td>AZV Am Klosterwasser 035796/96026</td></tr> <tr><td>policija</td><td>110</td></tr> <tr><td>nuzowy lékař / wohnjowa wobora</td><td>112</td></tr> <tr><td>wohnjowa wobora Ralbicy</td><td>035796/850086</td></tr> </table>	milina	ENSO Netz GmbH 0351/50178881	woda	Ewag Kamenz 03578/377377	płun	EVSE Wittichenau 035725/7410	wopłóčki	AZV Am Klosterwasser 035796/96026	policija	110	nuzowy lékař / wohnjowa wobora	112	wohnjowa wobora Ralbicy	035796/850086
milina	ENSO Netz GmbH 0351/50178881														
woda	Ewag Kamenz 03578/377377														
płun	EVSE Wittichenau 035725/7410														
wopłóčki	AZV Am Klosterwasser 035796/96026														
policija	110														
nuzowy lékař / wohnjowa wobora	112														
wohnjowa wobora Ralbicy	035796/850086														
<p>IMPRESUM – Gmeinska nowina gmejny Ralbicy-Róžant zamołwity: wjesnjanosta Hubertus Ryčer Gmejnski zarjad Při Marijinej studničce 8 01920 Róžant Tel.: 035796/96832 Faks: 035796/96833 Mejlka: gemeinde@ralbitz-rosenthal.de Internet: www.ralbitz-rosenthal.de Towarstwa su za wobsah svojich stronow same zamołwite.</p>	<p>Redakciski kónc za wudaće žnjenca 2020: 17.07.2020 Prošu zapodajće wšitke přinoški za nowinu z mejlku na: gmeinska.nowina@gmx.de Online-wudaće gmeinskeje nowiny pod: www.ralbitz-rosenthal.de</p>														

**Gratulujemy wšitkim rentnarkam a
rentnarjam k narodninam a přejemy
krutu strowotu a Bože žohnowanje.**

21. julija	Jan Suchy	Różant	70. narodniny
24. julija	Mónika Zarjeńkowa	Ralbicy	70. narodniny

**Tež wšitkim njemjenowanym narodninarjam přejemy
wjele zboža, strowotu a wosobinske derjeměće.**

**Wozjewjenje
personalnych a wěcnych koštow w dnjowych přebywanišćach za dźěci
po SächsKitaG § 14 wotr. 2 wot 2019**

Po sakskim zakonju přebywanišćow za dźěci (SächsKitaG) § 14 wotr. 2 ma kóžda gmejna lětnje hač do 30. junija naslědneho lěta wšitke přerězne personalne a wěcne kóšty, kotraž su za porjadne wobhospodarjenje dnjoweho přebywanišća za dźěci trěbne, na městno a rozdźělene do přebywanišćow pod wobkedźbowanjom nałożowaneho časa za dohladowanje, zestawu a narunanje kóštow zwěsćić a wozjewić.

Wotpowědne informacije wozjewja so zjawnje na wjesnych taflach přislušnych gmejnow Chrósčicy, Njebjelčicy, Pančicy-Kukow, Ralbicy-Różant a Worklecy, a to wot 29.06.2020 hač do 08.07.2020.

Roswitha Kubašowa, hłowny zarjad

**Wozjewjenje
Budyskeho krajnoradneho zarjada wo přistup k ležownosćam přez
społnomócnjenych delnjeho wobswětoweho zarjada k nadžělanju posudka wo
přestrjenjowych přirodnych pomnikach, kiž je hódno škitać, we wobłuku
klósterskeje kónčiny na teritoriju gmejny Ralbicy-Różant**

Budyski krajny zarjad da jako delni wobswětowy zarjad w dobje wot 1. junija 2020 hač do 30. nowembra 2021 zběhnjenja, wobswětowachowe wobkedźbowanja, wuměrjenje kraja a přepytowanja pódy kaž tež dalše službne naležnosće za přestrjenjowe přirodne pomniki we wobłuku klósterskeje kónčiny přewjesć.

K tomu je trjeba, zo zamołwići potrjehene a zdžěla tež pódlanske ležownosće wodnjo a w nocy wobchodža. Tute postupowanje je po § 65 wotr. 1 zwjazkowego přirodoškitneho zakonja (BNatSchG) w zwisku z § 37 wotr. 2 sakskeho přirodoškitneho zakonja (SächsNatSchG) rjadowane. Dokelž su telko ležownosćow potrjehene, so tole po § 65 wotr. 2 BNatSchG w zwisku z § 37 wotr. 2 sada 6 SächsNatSchG zjawnje wozjewi.

Solidarita za čas korona-pandemije

Dnja 29. februara 2020 wotmě so wolejbulowy turněr gmejskeje wohnjoweje wobory w Ralbičanskej sportowej hali, hdžež wojowachu wšitke wobory wo pokal wjesnjanošty. Na tutym dnju njebě hišće nikomu wědome, zo budže tole za dołhi čas poslednje „wjetše“ sportowe zarjadowanje, na kotrymž so kameradojo wobdžěla. Dla pandemije dyrbjachu so dvě njedželi pozdžišo wšitke wu- a dalekubłanja na njewěšty čas wotprajić. Krajne knježerstwo wobzamkny mjez druhim, zo ma so škit za nós a hubu, tež při zasadženjach, nosyć. Dokelž běchu so za to hodžace maski chětre rozebrane, mějachu na spočatku pandemije čeže, tute wohnjowym woboram k dispoziciji stajić.

Dóstach přiběrajcy naprašowanja wot mačerjow a hobbyjowych šwalčow našeje gmejny, hač móža wohnjowu woboru gmejny ze samo šitymi maskami podpěrać. Tak móžachmy wjace hač 150 maskow na wšelakich stejniščach rozdželić, kotrež so džensa hišće při zwučowanjach wužiwaja. Chcu so na tutym puću cyle wutrobnje pola wšitkich pomocnicow za podpěru podžakować. Dale džakuju so kameradej Torstenej Kocorej ze Smjerdžaceje. Z jeho podpěru je nam firma Sachsenmilch z Leppersdorfa wjace hač 1000 jónu wužiwojome rukajcy k dispoziciji stajiła.

Michał Maywald, nawoda gmejskeje wohnjoweje wobory

Foto: Michał Maywald

Nowe wobličo na Ralbičan nawsy

Foto: Joachim Měrcink

Na Ralbičan nawsy wita nowa tafla wobdžělnikow wobchada. Aktualneje přičiny dla wobstara sej wjesna rada taflu, kotraž pokazuje jězdženu spěšnosć, zo by so wobchad změrowať. Husto so mjenujcy dowolena spěšnosć 30 km/h překroči. Zo by so wěštota tu bydlacych, wosebje ta džěci, zaručila, pokazuje so kóždemu wobdžělnikej wobchada při dodžerženju dowoleneje spěšnosće so smějace wobličo. Wo krute staće tafla postara so metalotwarc Jurij Wjesela. Za to so jemu wutrobnje džakujemy!

W tutym zwisku chcemy tež na to skedžbnić, zo płaći po cyłej nawsy prawidło předjězby „naprawo před nalěwo“. Nimo toho je parkowanišćo na ležownosći dobrowólneje wohnjoweje wobory w přemim rjedže za wobornikow, zo bychu so w padže zasadženja spěšnje na puć podać móhli.

Joachim Měrcink, Ralbičanski wjesny radžičel

Hońtwjerske drustwo Ralbicy

Přeprašenje

Wšěm wobsedźerjam ležownosćow (polow a lěsow) wokoło Ralbicy

Hońtwjerske drustwo Ralbicy přeprašuje na zhromadźiznu **pjatk, dnja 17.07.2020 w 19.30 hodź.** při sportowym domje w Ralbicach.

Dnjowy porjad

1. rozprawa předsydstwa
2. rozprawa financow – pruwowar kasow
3. rozprawa wotnajenskeho zjednoćenstwa
4. wobzamknjenje wotnajimanja hońtwow
5. wobzamknjenje wuwjazanja předsydstwa
6. wobzamknjenje plana 2020/2021
7. wšelčizny

Předsydstwo hońtwjerskeho drustwa Ralbicy

Hońtwjerske drustwo Ralbicy

Po wobzamknjenju hońtwjerskeho drustwa wuplaći so wotnajenski pjenjz za 2018/2019 wšěm wobsedźerjam polow, łukow a lěsow wokoło Ralbicy **pjatk, dnja 17.07.2020 wot 18.00 hodź.** při sportowym domje w Ralbicach.

Předsydstwo hońtwjerskeho drustwa

Lětsa na Bože ćěło

Po tym zo njejsu so křižerjo lětsa po zwučenym wašnju do Kulowa podali a so při Božich službach na trěbny wotstawk džiwać ma, bě tež swjedzeń Božeho ćěła lětsa hinak hač hewak. We wosadnej cyrkwi běchu so wěriwi na Božu mšu zešli a žony a holcy běchu sej zdžěla při wšěm narodnu drastu woblekli a přinošowachu z tym dostojnemu razej wjerškeje cyrkwinskeho lěta. Cyrkej pak njebě kopata poľna kaž hewak a procesion tohorunja po wsy po puću njebě. Za to móžachu ludžo kemšam ze zwukom přez livestream scěhować, kiž so tydžensce swěru přihotuje a wusyła, zo njebychu wěriwi zwisk k wosadze zhubili.

Foće: Rafael Ledźbor

pěstowarnja „dr. Jurij Młynk“ w Ralbicach

Pučowanje na dzeń džěsća

Što w času wobmjezowanjow w pěstowarni hinak je, smědžachmoj jako praktikantce w zaštymaj měsacomaj dožiwić. Skupiny su po nowej zestawje rjadowane, mjez skupinami a teamom je tak mało kontakta kaž móžno. A tola

wostachmy w tutym času kreatiwni. Kaž zhonichmoj, bě pěstowarnja w zaštych lětach stajnje składnostnje dzeń džěsća z wulkimaj busomaj na wulěće. Lětsa bě hinaša ideja trěbna. A tak

podachu so džěći pěstowarnje w jich krutych skupinach srjedu, 3. junija 2020 na puć do blišeje krajiny. Kóžda skupina pytaše separatnje swoje překwapjenki w lěsach dokotawokoło Ralbic. Bjezposrědnje po wotchadže z pěstowarnje zesydachu so džěći na łuce abo w lěsku k snědani. Po tym zo běchmy so

nasyćili a napili, podachmy so pěši dale. Po puću běchu za džěći wšelake stacije z hrami přihowowane. Na přikład zhonichmy, hdy kopřiwy njezahaja, paslichmy sej wobrazy z přirodneho materiala a přepytowachmy skoru štomu. Zajimawje wobkedźbować bě, kak džěći w lěsu mjez štomami a kerkami samostatnje wokolinu zeznawachu a sej ju wotkrywachu. Prjed hač so na wróćopuć podachmy, sydaše k wochłódnjenju a posylnjenju hišće lód. Džěći běchu jara

zbožowne, ale tež wučerpane.

Je rjenje, zo z našimi wjesotymi a zwědawymi džěćimi na wobmjezowanja w času pandemije a krizy zabudžeš. Wjeselimoj so hižo na přichodny wulět z Ralbičanskimi chowancami.

Alina Hančikec a Jana Matkec, praktikantce

Gmejska zhromadźizna w Šunowje wo Božej martrje w pěstowarni

W sakskim hłownym statnym archiwje chowa so předležace žórlo wobwodneho nawodnistwa SED wo gmejskej zhromadźiznje w lěće 1957, hdžež džeše wo Božu martru w ponowjenej pěstowarni. Wone je z wida SED spisane, dokumentuje pak na nazorne wašnje tehdomniše towaršnostne poměry. Kajku politisku hódnotu naležnosć měješe, spóznajemy na tym, zo je cyłkowna statna a stronska prominenca na wokrjesnej runinje zastupjena była.

Kamenz, 16. Januar 1957

Informationsbericht

über die am 15.1.57 in Schönau durchgeführte öffentl. Gemeindevertretersitzung.

Am 15.1.1957 gegen 20.00 Uhr fand in Schönau im Gasthof Wowtscherk eine öffentliche Gemeindevertretersitzung statt, wobei ca. 85 Einwohner der Ortschaften Cunnewitz und Schönau erschienen waren. Als Tagesordnungspunkt stand der Verbleib des Kreuzes im Kindergarten Cunnewitz, wie bereits im Informationsbericht vom 8.1.57 berichtet wurde. Als Gäste waren der Vorsitzende des Rates des Kreises Kamenz Gen. Lehmann, Gen. Steglich, der I. u. II. Sekretär der Parteikreisleitung, der Vertreter für Kirchenfragen des Bezirkes, Gen. Breitmann, sowie der Vertreter des Rates des Kreises für Volksbildung, Gen. Militzer. Der Pfarrer Sauer Ralbitz sowie der Kaplan Krahl haben ihre Teilnahme um 18.00 Uhr abgesagt, obwohl sie anfangs eine Zusage den [!] Bürgermeister gegeben haben.

Vor der Versammlung wurden von mir Hausbesuche durchgeführt und dabei durch Aussprachen mit Bürgern festgestellt, daß die Frau Donath, wohn. Ralbitz, Angehörige der CDU und streng katholisch, im Namen der Fraktion der CDU einen ausgearbeiteten Diskussionsbeitrag geben sollte.

Die Diskussionsredner des Abends waren größtenteils Gemeindevertreter Sauer, Schönau und Bensch, Schönau, Schmied Mieth, Schönau, Jeschke, Cunnewitz, Zschornack, Cunnewitz (Landwirt)[,] Zschornack, Cunnewitz (Mühle).

Diese brachten zum Ausdruck, daß sie in erster Linie Christen sind, dann erst Staatsbürger und für die Beibehaltung des Kreuzes im Kindergarten sind, sonst würden sie die Kinder nicht schicken. Wenn sich einer finden sollte, der das Kreuz runter nimmt, würde [!] ein Verräter sein an dem Symbol.

Daraufhin ergriff die Donath das Wort und sie forderte alle auf zu kämpfen, daß das Kreuz in dem Kindergarten bleibt. Sie brachte zum Ausdruck, daß alle daran denken sollten, daß die Fronleichnamsprozession erst seit 1950 wieder durchgeführt wird, das muß Kraft sein, daß sie mit besonderem Mut kämpfen.

Sie brachte noch zum Ausdruck, daß wir nicht mehr in der Ära des Stalinismus leben würden. Auch in der DDR werden Fehler gemacht und die Politik unseres Arbeiter- und Bauernstaates auch falsch wäre. Und die Verfassung einer Änderung bedürfe.

Ferner wollte sie wissen, warum in der DDR die zweiten Feiertage abgeschafft werden sollten.

Der I. Sekretär Gen. Hentschel ging auf diese Frage ein und stellte sie klar. Daraufhin verlas die Donath ihr vorbereitetes Konspekt [!] nicht.

Der Gruppenleiter der Domowina, Schön , Schönau, brachte zum Ausdruck in seiner Diskussion, daß er die Interessen von 100 Mitgliedern vertritt und diese der Meinung seien, daß das Kreuz verbleiben sollte, sonst würden sie ihre Kinder nicht schicken. Er führte ebenfalls noch an, daß er in der CSR war und daß dort in der größten Bierbrauerei

(volkseigen) überall die Symbole des Christentums zu sehen seien und warum dies bei uns nicht möglich [!].

Der Parteisekretär Jeschky hatte im Laufe des Abends eine größere Menge Alkohol zu sich genommen. Er forderte alle Einwohner auf, nur noch sorbisch zu sprechen. Das wäre ihr gutes Recht und die Dresdner sollen es sich übersetzen lassen. Sein Wortlaut wurde von dem Gruppenorganisator der Domowina verschönert übersetzt.

Verschiedene Bürger machten Einwende [!], warum man nicht richtig übersetzt. Gegen 00.30 Uhr fragte der Traktorist Janze, wie es nun weitergehen soll, entweder bleibt das Kreuz drin oder nicht, der Kreis soll eine klare Linie beziehen. Der Vorsitzende des Rates des Kreises brachte zum Ausdruck, daß das Kreuz nicht im Kindergarten bleiben kann. Daraufhin verließ die Mehrzahl der Einwohner mit Empörung die Versammlung. Allen voran die Frau Donath.

In der gleichen Nacht fand noch eine Aussprache im Parteikabinett mit den Genossen des Staatsapparates statt, wo ich ebenfalls mit anwesend war.

Hier wurde vereinbart, daß das Kreuz wegkommen sollte und an die Stelle ein Landschaftsbild gehangen wird. Vom Rat des Kreises Abt. Volksbildung und der Partei, DFD, FDJ werden Aufklärer rausgeschickt, um mit der Bevölkerung zu sprechen, daß sie ihre Kinder auch dann schicken, wenn das Kreuz weg ist. Wie der Gen. Hentschel sagt, hätte sich der Vorsitzende der CDU einverstanden erklärt, eine Versammlung abzuhalten, um die Einwohner auf ihr falsches Verhalten hinzuweisen. Wenn keine Einigung mit der Bevölkerung erzielt würde, ist der Standpunkt der Funktionäre des Kreises, daß die Räume wieder als Wohnräume der Benutzung übergeben werden. Dies würde bedeuten, daß der Staat DM 16 000.– für umsonst ausgegeben hat.

F.d.R.d.A.
gez. Heimann
VP.-Mstr.

Abschnittsbevollmächtigter
gez. Haberstroh
VP.-Mstr.

F.d.R.d.A.
gez. Schmidt
(Schmidt)

Z: Eine Kirche – zwei Völker, Band 3: 1945–1970, Deutsche und sorbische Quellentexte zur Geschichte des Bistums Dresden-Meißen, Budyšin/Lipsk 2013

Gmejska nowina 30 lět

Z informaciju wo zawjedženju wotpadkowych tonow a wotwoženskich terminach započa takrjec gmejska nowina w juliju 1990 wuchadžeć. Bórze přidružichu so informacije wo zeńdženju gmejskeje rady, gratulacije, fota, wabjenja firmow a dalše informacije.

Tehdyši wjesnjanosta Alfons Ryčer bě awtor gmejskeje nowiny a je so swěru hač do julija lěta 2001 wo jeje wuńdženje starał. Po tym zo bě w juliju 1990 za přenje zapadne pjenjezy kopěrowak za gmejnu kupił, bě scyła móžno nowinu w trěbnej ličbje rozšěrić. Měsačnje je cyły kónc tydzenja nowinje woprował, ju spisał a zestajił. Přenje štyri měsacy wuchadžeše nowina němsce, wot decembra 1990 tež serbsce. Při tym móžeše sej kóžda domjacnosć wupytać, w kotrej rěčnej wariante sej nowinu přeje.

Wěšty čas bu nowina tež wot Założby za serbski lud spěchowana. Džensa njesu so wudawki jeničce přez gmejnu resp. přez dochody nawěškow. Tuchwilu wuńdžke gmejska nowina w 293 serbskich a w 394 němskich eksemplarach.

W scěhowacym nańdžeće někotre wurězki z wudaćow zašlych lětdžesatkow, kotrež swědča wo wuwicu a tematiskej pisanosći měsačnika.

Gmejska Ralbiczy

Zdźělenja gmejny Ralbiczy na mesac j u l i j

- Am 13. 7. und am 27. 7. 90 erfolgt in der Gemeinde Ralbitz die Müllabfuhr.
- Müllmarken sind auf dem Gemeindevamt in Ralbitz, der BHG-Verkaufsstelle in Ralbitz und den Konsum-Verkaufsstellen Cunnewitz und Ralbitz erhältlich. Der Preis pro Müllmarke beträgt 2,85 DM.
- Termine für die Sperrmüllabfuhr:

7.7.90	- Cunnewitz
14.7.90	- Ralbitz
21.7.90	- Naußlitz
28.7.90	- Schönau
- Einwohner, die Papier, Flaschen und Gläser abgeben möchten, haben dazu die Möglichkeit:
 - am 7.7.90 von 9.00 - 12.00 Uhr im Hebegebäude des Grundstückes Nowotne in Ralbitz
 - am 14.7.90 von 9.00 - 12.00 Uhr in der Scheune des Grundstückes Paul Woeko, Telckstr. 5 in Schönau

Die Abgabe erfolgt kostenlos.

- Ab Juli erfolgt durch die Firma Hübenkal (Schönau) regelmäßig die Annahme von Sekrott.
- Nachdem die ersten Ordnungsstrafen ausgesprochen worden sind, erinnern wir alle Einwohner nochmals daran, daß sich auf dem Territorium der Gemeinde keine öffentlichen Mülldeponien mehr befinden.
- Wir bitten alle Haushalte, sich bis 31.8.90 Mülltonnen zu besorgen. Die zur Zeit aufgestellten Müllcontainer werden am 1. 9. 90 entfernt.

Mülltonnen können auf dem Gemeindevamt bestellt werden.

- Am 12. 7. 90 findet in Naußlitz eine öffentliche Sitzung der Gemeindevertretung statt.

Ryčer
Ryčer
wjesnjanosta
Rada gmejny
Ralbiczy
Rat der Gemeinde
RALBITZ
8291

Gmejska nowina Ralbiczy – Róžant

4. lětnik / 7. wudaće
wulki róžk 1994

Zjednočenje gmejnow Róžant a Ralbiczy

W decembrje je krajna radzičelka přihłosowała wutworjenju noweje gmejny Ralbiczy-Róžant k 1.1.1994 (pisomne přihłosowanje - hlej přichodna strona). Zjawne zrěčenje mjez gmejnami, kotrež rjaduje wuměńjenja zjednocenja, je wobstatk předeležaceho wudaća nowiny. Deleka nalěwo je narysowana karta noweje gmejny. Připisane su wokolne komuny. W spinkach steja přislušne wobydlerke ličby. Naprawo maće přehlad wsow gmejny Ralbiczy-Róžant ze stawom wobydlerstwa.

Kulow (4.850)	Bušeńka	-	1
Wóslink (2.100)	Hrańca	-	44
Ralbiczy-Róžant (1.846)	Konjecy	-	239
Rakecy (4.500)	Łazk	-	94
Njebjelicy (1.210)	Nowoslicy	-	128
Workleczy (1.420)	Ralbiczy	-	336
Njeswaćidlo (2.700)	Róžant	-	284
Chrósćicy (1.150)	Sernjany	-	194
	Smjerdzaca	-	205
	Šunow	-	321

Přerjona informacija, z kotrejež wuwu so nětčiša gmejska nowina. Spočatk lěta 1994 zjednočištej so Ralbičanska a Róžeńčanska gmejna, štož so tež w titulu gmejskeje nowiny a w ličbje čitarstwa wotblyšćowaše. Zwučeny titulny wobraz pak wobydlerjow hišće někotre lěta přewodžeše.

Wjace čitarjow
Wot přichodneho wudaća sem dostanu našu Gmejsku nowinu tež wobydlerjo z Róžanta, Smjerdzaceje, Łazka, Hrańcy a Sernjan prawidłownje. Měsačnje budža so potom přez 600 eksemplarov rozdźelić w nowej gmejnje Ralbiczy-Róžant.

Wobrazowe hódančko

W zašlym wudaču Gmejnskeje nowiny smy so prašeli za swislemi pódlanskeho twarjenja Róžeńčan gmejnskeho zarjadnistwa. Z prawych wotmołwow bu jako dobyčer 20 hriwnow wulosowany Marko Krječmar z Róžanta. Přichodne wobrazowe hódančko je na slědowacym wobrazu widjeć. Jedna so wo kamjentny pučnik.

Woblubowana, ale nadźijomnje nic cyle pozabyta kategorija nowiny běše wobrazowe hódančko, hdžež móžachu čitarjo myto dobyć. Tež hewak skićeše nowina zajimawe přinoški a informowaše tež z pomocu wobrazow wo wuwicu gmejny abo wjesnych swjedženjach.

Swójbne mjena

1.850 wobydlerjow našeje gmejny nosy 225 wšelakich swójbnych mjenow. 31 z nich so jenož jónu jewja.

Slědowace swójbne mjena mamy najhusćišo:

80 x Šořta,	32 x Krawc,
77 x Čornak,	32 x Hrjehor,
42 x Žur,	32 x Mikławšk,
37 x Kral,	26 x Janca,
36 x Wowčerka,	26 x Woko,

Zajimawe a spodźiwne je, zo je wi so mjeno Mikławšk jenož w šunowje - w žanej druhej wsy.

Wjesny swjedžen - wutrobny džak

W dnjach wot 16.7.1993 hač do 18.7.1993 je so w šunowje wotměł lětuši wjesny swjedžen wšow Konjec a šunow. Při rjanim wjedrje smědžachmy mnoho wopytowarjow k jednotliwym zarjadowanjam powitać. Chcemy so na tutym městnje pola wšitkich tych podzakować, kotřiž su materijelnje a financijelnje k poradženju swjedženja přinošowali:

- hosćencej Freda Šořty (Konjecy),
- pjekarni Hubertusa Šořty (Ralbicy),
- zahrodnistwje Pawoła Šořty (Ralbicy),
- kfz-zawodej Jurja Čorliča (Konjecy),

- wobchodnikej Geratej Mikławškeje (Konjecy),
- firmje za twarske elementy Pětrej Mlynkej (šunow),
- hosćencej Jana Wowčerka (šunow),
- woliowemu wikowarjej Joachimej Wowčerkej (šunow),
- Agrarnowikowskeje GmbH "Delany" (Ralbicy),
- Elektroinstalaciskej firmje Šuster (Kulow),
- Krajnoradnemu zarjadowanju Kamjenc.

Přihotowanski wuběrk wjesneho swjedženja

Zachod do Smjerdžečan kulturneho domu do přitwara sanitarnego trakta

Towarstwowy dom w Konjecach

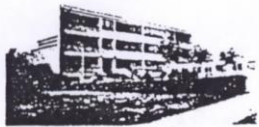
Sadženje štomikow a kerkow při nawsy w Serjanach přewzachu wobydlerjo sami

Putnikarska šćežka w Róžeńce

Wotporhanje starych busowych čakarnjow

Šulske nowiny

WŚELČIZNY ZE SERBSKEJE SRJEDŽNEJE ŠULE

1. lětnik

Ralbicy, mały różk 1997

1. wudaće

Lubi čitarjo gmejskeje nowiny Ralbicy-Różant,

na tutej stronje poskićamy Wam wot nětki nowostku.

Po dorěčenju z wjesnanostu chcemy jako sportowe towarstwo Sokół Ralbicy-Hórki wo našej džělawnosći, wo našich předewzaćach, wo našich wjerškach, scyla wo našim towarstwowym žiwjenju rozprawjeć.

Chcemy Wam, lubi čitarjo, prawidłownje wo našich jednotkach a mustwach zajimate informacije podawać, zaslužbnych sportowcow a funkcionarow předstajić, ze stawiznow sporta we Delanach někotružkuli zajimalostku wuslědźić, sportowe zarjadowanja a swjedčenje připowědźić, k jubilejam a narodninam zbožopřeća sposrědkować, skrótka wo wšěm wažnym a mjenje wažnym, zwjeselacym a zrudnym wokolo sporta pisać.

Zaměr wšeho teho ma być, našemu wobydlerstwu pokazać šěrokość towarstwoweho žiwjenja tež na polu sporta, zajimowanym wobydlerjam předstajić móžnosć zmyslapolneje zaběry we wólnym času a pomhać wottwarjeć negatiwne předsudki napřečo sportej w Ralbicach, kotraž su so z najwšelakorjich přčin we zašłosći pola džěla našeho wobydlerstwa zaščěpili.

Najrjeiši wuspěch by za nas był, jeli bychmy z našimi přinoškami wubudźili pola Was akceptancu, zrozumjenje a wosebje dopóznać wo wažnosći sporta při skrućenju čěla a wosebje při poskićenju zmyslapolneje zaběry za našu młodzinu a džěčinu.

President sportoweje jednotki Stani Statnik

Wot spočatka lěta 1997 su šulske nowiny wobstatk měsačnika. Tež sportowe towarstwo Sokół Ralbicy-Hórki započa tehdom wobydlerjow wo swojich aktivitach informować.

1998 wuńdže 100. wudaće nowiny, mjeztym móžemy na wjace hač 360 wudaćow zhladować.

W lěće 2010 dósta Ralbičanska Serbska zakładna šula z Delanskim zwónčkom swójsku stronu, hdžež so prawidłownje wo aktivitach šule rozprawja.

Serbska zakładna šula Ralbicy

smažnik 2012 / čisło 29

Sorbische Grundschule Ralbitz

Mejemjetanje

Na mejemjetanje sej lěta našu čěsku partnersku šulu z Małego Ujězda přeprósychmy. Holcy štwórteju lětnikow so serbsku drastu woblečeju. Při tym pomhachu jim wučerki zakladneje šule a maćerje knj. Matikowa a knj. Domašcyna. – Wutrobny džak! Po wobjedže a wjedženju přez wjes z knjezom Rotu přewjedžechmy wšityc zhradnje mejemjetanje. Krasne spěwy a rejowanje wokolo meje, ale tež napjatose, što drje budže mejski kral a kralowna, so wšitkim derje spodobase. Lěta běše Antonius Matik z Łazka najspsniši a wuzwoli sej Mariju Rabec ze Salowa za swoju mejsku kralownu. Nětko dachu sej wšityc tykanc, kotryž běchu pilne maćerki napjekli, derje słodžeć. Tež za to wuprajamy našim maćerjam wutrobny džak! Při zhradnej zaběrje, sportowanju a paslenju so popodnjno spěšnje miny. Po wječeri, za kotruž naš domownik kolbaski pražeše, podachu so naši čěscy hosćo zaso na dompuć. Jenož derje, zo je swjaty Pětr tak dolho hišće z deščom dočaka!

Gmejska nowina Ralbicy – Różant

9. lětnik / 4. wudaće winowc 1998

(01. 10. 1998)
Hamske topjeno

Wudawanje nowiny spěchuje so přez Založbu za serbski lud

Jubilejne wudaće Gmejskeje nowiny

Džensa džeržiče 100. wudaće našeho gmejskeho wokolnika w ruce. Wot julija lěta 1990 sem je gmejske zarjadnistwo wobydlerjam z tym prawidłownje a bjez přetorhjenja jónu měsačne posrědkowało najnowše komunalne powěće, wažne terminy a mnoho dalších informacijow (spočatnje jenož w něhdýšej gmejnje Ralbicy, wot januara 1994 sem potom we wšitkich wsach nowowutworjeneje gmejny Ralbicy-Różant). Naša nowina so wězo kwalitatiwnje a wot wuhotowanja sem njemóže měrić z podobnymi publikacijami we wokolnych gmejnach. To pak tež njeje zmysl wěcy. Rozsudne je, zo je so z wudawanjom gmejskeje nowiny namakał dobry puć, cyłkowne wobydlerstwo w našich wsach efektiwnje dopćeć. Naša gmejska nowina rozezna so wot nimale wšitkich druhich podobnych wokolnikow na dwójce wažnje:

1. wobydlerjo njetrjebaja za nju ničo plaćić,

2. nowina rozdžěluje so do domjacnosćow w dwech werzijach, serbsce a němsce, kaž sej to jednotliwicy přeja. Přenje wudaće Gmejskeje nowiny (tehdom hišće z mjenom „Zdžělenja gmejny Ralbicy za měsac juli“) wobsteješe jenož z jedneje A4 strony. Smy je jako kopiju džensnišemu wudaću nowiny hišće raz připožili. Wobsah je po času rozrost na 14 do 16 stronow. Tuchašny nakład leži pola 600 eksemplarow (300 serbskich a 300 němskich).

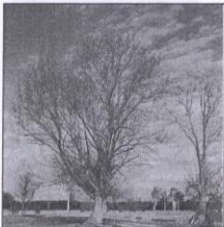
Wjerba abo witka

Z Noweje doby 3. decembra 1984 sym sej wutřihal a schował wobraz „Škalic wjerby“. Tak wony stary štom na polnocnej kromje Sernjan po něhdyšim wobsedźerju statoka w luźže rěka. Wobraz zhotowił je wěsty Joppich. Powotanski šofer z Choćeбуza druhydy w Hornjej Łužicy jězdžeše a připódla fotografowaše.

Štož je k wobrazej wo Sernjanskej Škalic wjerbje připisane a kolowokolo njeje wopisane, je chětro zašmjatane a skepsane. Štom njerěka 'witka', kaž to tam w napismje steji, ale wjerba. Je jedna z 26 družin, kotrež Jan Lajner w swojej trojorčnej zběrce rostlinskih mjenow (wudatej w lěće 1954) mjenuje.

Witki pak su dolhe čerke derje zhibujomne hački (šwupicy) witkoweje wjerby (Korbweide). Kobjeler witki za plećenje kobjel(kow) a koš(ik)ow wšelakich družin a wulkosćow wužiwa. Něhdy plečechu kobjelerjo předewšěm za potrebu w gospodarstwje, tež džěčace wozyčki. Džensa su kobjelerske wudžětki někomužkuli tež woblubowana wozdobna a skladowanska domjaca nadoba.

Škalic wjerba pak tajkale witkowa wjerba njeje. Po lětach dyrbja kónu nahladneho štoma zas a zaso wotrězač, dokelž prastary zdónk čězu přesylnych halzow wudžeržal njeby.

Škalic wjerba
w februaru 2007
(nalěwo) a pjeć
měsacow pozdžišo
(naprawo)

Tež wobdarjeni awtorojo gmejny – kaž tule Pawoł Rota – ze swojimi přinoškami nowinu wobohačeja a wobydlerjam nazorne přinoški k čitanju poskičuja.

Mnohotnosť a pisanosć gmejskeje nowiny stej wotwisnej wot přinoškow jeje wobydlerjow. Rady wozjewimy w nowinje přinoški a fota, na př. wo wjesnych swjedženjach, wustupach kulturnych čělesow, stawizniskich podeńdženjach, wosobinach gmejny, jubilejach firmow, sportowych towarstwach abo aktualnosćach. Tute móžeće z mejlku na gmejska.nowina@gmx.de pósłać.

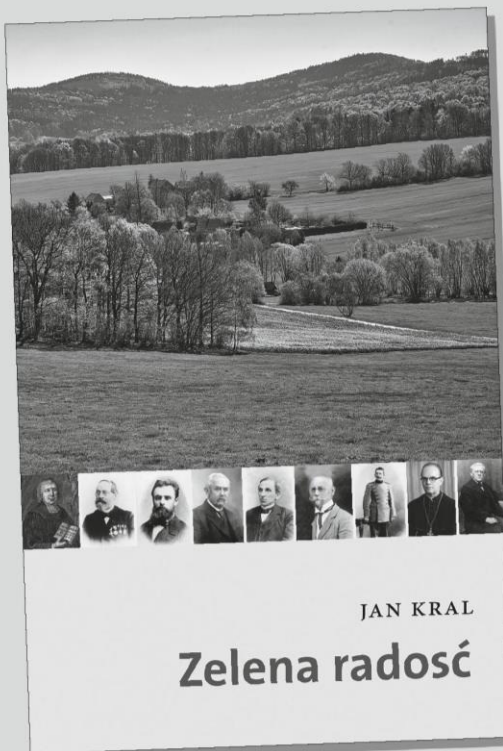
Nowostka z Ludoweho nakładnistwa Domowina

Jan Kral

Zelena radosć

Na slědach serbskich přirodospytnikow

Přiroda před durjemi wabješe a pohonjowaše na přirodowědnym polu slědžacych Serbow Hadama Bohuchwała Šěracha, Michała Rostoka, Jana Bohuwěra Mučinka, Michała Awgusta Krala, Jana Larasa, Korlu Bohuwěra Šěcu, Jakuba Nowaka-Horjanskeho, Měrcína Krala, Jakuba Lorenca-Zalěškeho a Juliusa Korlu Emila Riotu čas žiwjenja. Jan Kral, wučer a lektor na wuměniku w Boranecach, zblíži je čitarstwju w tejle knize. Podawa žiwjenjoběhi a originalne teksty z jich pjera. Přidružaja so zhladowanja awtora na přirodne zjawy, kotrež je sam jako wjesny hólčec, student biologije a zahorjeny zahrodnik wobkedžbował.

232 s., wobrazy, kruta wjazba
978-3-7420-1901, 19,90 €